

Andreja Markovič, Tina Žagar Pernar, Janja Jerovšek, Mojca Smolej

SLOVENŠČINA V OBLAKU

Rešitve nalog iz samostojnega delovnega zvezka za slovenščino v 8. razredu osnovne šole

VRSTE BESED

8

Glagolski vid

- Alojza lhana, ognju/ognjih, sanjah, sanjal, slabo/prestrašeno/nesrečno/obupano/osramočeno, izmišljati/izmišljevati, zaploskali, pesnik
- natančen, nesrečen, prepričljiv, obupan, prestrašen
- sanja, pripovedovati/govoriti, pritegniti/očarati, vzbuditi
- so zakurili
 - je gorel
 - so si pripovedovali
 - sta sanjala
 - Povej
 - bi šli

GLAGOL	OS.	ŠT.	ČAS. OBLIKA	NAKLON
so zakurili	3. os.	mn.	pret.	povedni
je gorel	3. os.	ed.	pret.	povedni
so si pripovedovali	3. os.	mn.	pret.	povedni
sta sanjala	3. os.	dv.	pret.	povedni
Povej	2. os.	ed.	X	velelni
bi šli	2. os.	dv.	X	pogojni

- iti, priti, hoditi, odpraviti se, teči, oditi, peljati se Namenilnik.
- spat
 - pripovedovati
 - povedat
 - zaupati
 - delat
 - pomagat
- ne najde
 - Nimam
 - ne bo
 - ne bo prišel/ne pride
 - sta pojedli
 - vesta
 - sta bili
 - vrzi
 - pojđite
 - obleci
 - je vdrl
- neosebni namenilnik na -t/-č oseba ednina, dvojina, množina preteklik, sedanjik, prihodnjik povedni, pogojni, velelni
- 2, 1

	OS.	ŠT.	ČAS. OBLIKA	NAKLON
piše	3. os.	ed.	sed.	povedni
je napisal	3. os.	ed.	pret.	povedni

pisati, napisati

- pisati: s svinčnikom, peresom, kredo delati črke, številke, navadno na gladki površini
napisati: s svinčnikom, peresom, kredo narediti črke, številke, navadno na gladki površini
Da se pomena razlikujeta le v besedah *delati* in *narediti*.
- Zakurili so ognje.
 - Pripovedovali so si o sanjah./Spominjali so se svojih sanj.
 - Začel je kar nekaj pripovedovati./Izmislil si je sanje.
 - Dolgo.
a) Zakurili so	Kaj so naredili?
b) Usedli so se	Kaj so naredili?
c) so sedeli	Kaj so delali?
č) Pripovedovali so si	Kaj so delali?
d) Spominjali so se	Kaj so delali?
e) Zaploskali so	Kaj so naredili?
f) so pogasili	Kaj so naredili?
g) Odšli so	Kaj so naredili?
- 13.

DEJANJE, KI SE ZGODI V TRENUTKU	DEJANJE, KI TRAJA DALJ ČASA
zakuriti usesti se zaploskati pogasiti oditi	sedeti pripovedovati si spominjati se

- Sedeti* izraža dalj časa trajajoče dejanje, zato je to nedovršni glagol, *usesti se* pa izraža dejanje, ki se izvrši v trenutku, zato je to dovršni glagol.

 - kuriti
 - ploskati
 - gasiti
 - povedati si
 - spomniti se
 - odhajati
a) pozablja	je pozabil
b) ste čistili	smo očistili/počistili
c) sem spoznala	poznam
č) smo pisali	napisati
d) je vprašala	sprašuje
- Študiral je, postal, se je zaposlil, se ukvarja, je prejel

GLAGOL V NEDOLOČNIKU	GLAGOLSKI VID
študirati	nedovršnik
postati	dovršnik
zaposeliti se	dovršnik
ukvarjati se	nedovršnik
prejeti	dovršnik

17.

	KAJ MORA DELATI?	KAJ MORA NAREDITI?
učenec/ učenka	– točno prihajati k pouku – brati, računati, pisati	– naučiti se novo snov – rešiti dane naloge
učitelj/ učiteljica	– razlagati snov – spodbujati k sodelovanju	– pohvaliti dobro narejene naloge – pripraviti gradivo za pouk

18. Razlika je na začetku – pri dovršniku napisati smo le dodali del besede na začetku (na).

Razlika je v sredinskem delu – sredinski del besede pripravljati se je spremenil v pripraviti.

19. a) brati – prebrati
računati – izračunati
naučiti se – učiti se
pohvaliti – hvaliti
b) prihajati – priti
razlagati – razložiti
spodbujati – spodbuditi
rešiti – reševati

20. dogajati se – 4
govoriti, pripovedovati, praviti – 1
jemati – 5
metati – 2

21.

	NEDOVRSNIK	DOVRSNIK
pripovedovati	✓	
govoriti	✓	
poslušal	✓	
spomnil		✓
prišel		✓
izmišljati	✓	
govoril	✓	
zaploskali		✓
Priznali		✓
postal		✓

22. a) se poznata nedovršnik
b) zagledava dovršnik
c) so obiskali dovršnik
č) opozarjata nedovršnik
d) smo spali, je zapadlo nedovršnik, dovršnik
e) Ne smej se nedovršnik
f) sem začutil dovršnik
g) se ukvarjamo nedovršnik
h) boste zaspali dovršnik
i) razmišlja, se bo vpisala nedovršnik, dovršnik

23. zanima, nastane, Pridruži se, bomo počeli, Videli bomo, nastaja, bodo spodbujali, Spoznali bomo, se preizkusili

GLAGOL	OS.	ŠT.	ČAS. OBLIKA	NAKLON	VID
zanima	3. os.	ed.	sed.	pov.	nedov.
nastane	3. os.	ed.	sed.	pov.	dov.
Pridruži se	2. os.	ed.	sed.	vel.	dov.
bomo počeli	1. os.	mn.	prih.	pov.	nedov.
videli bomo	1. os.	mn.	prih.	pov.	dov.
nastaja	3. os.	ed.	sed.	pov.	nedov.
bodo spodbujali	3. os.	mn.	prih.	pov.	nedov.
Spoznali bomo	1. os.	mn.	prih.	pov.	dov.
(bomo) se preizkusili	1. os.	mn.	prih.	pov.	dov.

24.

	DOVRSNIK	NEDOVRSNIK
o-	opisati	opisovati
od-	odpisati	odpisovati
po-	popisati	popisovati
z-/s-	spisati	spisovati
pre-	prepisati	prepisovati
pred-	predpisati	predpisovati
pri-	pripisati	pripisovati
pod-	podpisati	podpisovati
raz-	razpisati	razpisovati
v-/u-	vpisati	vpisovati
za-	zapisati	zapisovati

Npr.: risati: narisati, dorisati – dorisovati,
izrisati – izrisovati, orisati – orisovati
gledati: pogledati – zagledati, pogledovati, pregledati – pregledovati ...

25. a) Bral/-a sem knjigo. Bral/-a bom knjigo.
b) Jedla/Jedli sva kosilo. Jedla/Jedli bova kosilo.
c) Pisal/-a je nalogo. Pisal/-a bo nalogo.
NE
26. a) nedovršniki/nedovršni glagoli
b) dovršniki/dovršni glagoli
c) kaj kdo dela
č) kaj kdo naredi/stori

Veznik

1. Zadovoljstvo ob dobrih delih je vredno več kot denar.
Res mi oboje vzame kar nekaj časa, ampak zadovoljstvo na koncu je tisto, kar šteje.
Včasih, ko zvečer utrujena ležem v posteljo, v glavi prevrtim dogodke in ugotavljam, da mi največ pomenijo srečni nasmehi na obrazih ljudi, ki jim pomagam, ter njihova hvaležnost in spoštovanje.

2. migrant: kdor spreminja stalno ali začasno bivališče, zlasti iz gospodarskih vzrokov
 imigrant: kdor se izseli v tujino, zlasti iz političnih vzrokov
 imigrant: priseljenc
 begunec: kdor (z)beži pred nevarnostjo ali neprijetnostjo; kdor se izseli v tujino iz političnih vzrokov
3. azil: zaščita, zatočišče, ki ga da tuja država političnemu emigrantu
 human: tak, ki rad pomaga ljudem; človekoljuben; človeški
 humanitarnost: dobrotelost
5. Tina migrante uči slovenščino (in druge jezike). Za to se je odločila, ker so se ji zasmilili migranti, o katerih je brala v medijih.
 S tem, da že vnaprej naredi nalogo za snov, ki jo bosta šele obravnavala.
6. a) NE
 b) NE
 c) DA
 č) DA
 d) DA
 Popravljeni trditvi:
 a) Novice o begunski krizi lahko gledamo in beremo v medijih/na radiu, televiziji, spletu ...
 b) Tina Fajs uči migrante slovenščino in druge jezike.
8. -vez-
 Nekaj, kar veže/povezuje.
9. č
10. a) veznik *ker* – vzrok
 b) veznik *da (bi)* – namen
 c) veznik *in* – zaporedje
 č) veznik *ko* – čas
- 11.

	IN	DA	KER
povezuje dve besedi oz. besedni zvezi	✓		
povezuje dva stavka		✓	✓

12. b
13. a) Ana vedno naredi domačo nalogo, ker bi rada imela dobre ocene.
 Ana bi rada imela dobre ocene, zato vedno naredi domačo nalogo.
 b) Tilen igra kitaro in Anže trenira gimnastiko.
 Tilen igra kitaro, Anže pa trenira gimnastiko.
 Ko Tilen igra kitaro, Anže trenira gimnastiko.
 c) Danes bo deževalo, zato vzemi dežnik.
 Ker bo danes deževalo, vzemi dežnik.
 Če bo danes deževalo, vzemi dežnik.
14. Ko zvečer utrujena ležem v posteljo, v glavi prevrtim dogodke in ugotavljam, da mi največ pomenijo srečni nasmehi ter njihova hvaležnost in spoštovanje.
 To me bogati. Včasih imam občutek, da dan prehitro mineva, da je 24 ur premalo. Če se dobro organiziraš, lahko vse obveznosti uskladiš s prostovoljstvom. Prav gotovo bom vztrajala v tej smeri, saj zdaj vidim, da mi je humanitarnost pisana na kožo. To me veseli že od nekdaj.

15. a) Čeprav je deževalo, smo odšli na izlet.
 b) Ker je imel hud zobobol, je šel k zobozdravniku.
 c) Ko je bilo lepo vreme, so se podali na Šmarno goro.
 č) Ko ješ, ne glej televizije./Medtem ko ješ, ne glej televizije.
 d) Vstopil je, ne da bi pozdravil.
 Enega.
 Dva.
 V tistih z vezniki.
16. a) Ko
 b) Medtem ko
 Veznik v primeru a je iz ene besede.
 Veznik v primeru b je iz dveh besed.
17. a) kljub temu da
 b) Medtem ko
 c) Namesto da
 č) potem ko
 Pred veznikom.
- 18.

Veznik je sestavljen iz več besed.	✓
Vse besede, iz katerih je veznik, stojijo skupaj v povedi.	X
Besede, iz katerih je veznik, stojijo v različnih delih povedi.	✓

19. a) Ne samo vsako jutro, ampak tudi vsak večer gre na dolg sprehod.
 b) Ali se pojdi učit ali pa pomagaj očetu!
 c) Od utrujenosti ni niti spal niti jedel.
20. c

Besede <i>kdo, ki</i> in <i>kakšni</i> povezujejo dve besedi.	X
Besede <i>kdo, ki</i> in <i>kakšni</i> povezujejo dve besedni zvezi.	X
Besede <i>kdo, ki</i> in <i>kakšni</i> povezujejo dva stavka v povedi.	✓

21. a) kaj
 b) kar
 c) česar

22.

	NEPRAVI VEZNIKI
VPRAŠALNI ZAIMKI	kdo, kakšni, kaj
OZIRALNI ZAIMKI	ki, kar, česar

23. a) Tina ima nemškega ovčarja, s katerim se zelo rada sprehaja.
 b) Mama je razbila vazo, ki jo je kupila v Benetkah.
 c) Špela gre v kino s sošolko, pri kateri je že večkrat prespala.
24. a) Kamor
 b) Kdor
 c) Kjer
 č) kadar

Vejica stoji v vseh povedih pred veznikom.	X
Vejica stoji v vseh povedih za veznikom.	X
Vejica stoji v vseh povedih med stavkoma.	✓

25. a) in
 b) od koder/da
 c) kako
 č) ko/kadar/saj/ker
 d) ko
 e) saj/ker
 f) ki, kajti, namreč
 g) kdo, kdo
 h) saj/ker
 i) da
 j) in, ter
 k) Če/Ko/Kadar/Kjer

26. a) Neresnice, ki jih o migrantih širijo nekateri ljudje, me po izkušnjah z njimi prav boljijo.
 b) Forum z naslovom Prostovoljno delov šoli, ki ga pripravljata Slovenska filantropija ter Ministrstvo za šolstvo in šport, bo potekal decembra letos.
 c) Otrok ob pomoči starejšega, ki mu zaupa, spoznava tuji jezik.
 č) Letošnjega preverjanja usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa, ki je za ljubljansko regijo potekalo v kočevskem Gaju, se je udeležilo deset ekip s po šestimi člani.
 d) V reševalni akciji, v kateri je sodeloval tudi helikopter policijske letalske enote, so reševalci našli poškodovanega planinca in ga odpeljali v bolnišnico.

28.

VEZNIK	ENOBESEDNI	VEČBESEDNI	ENODELNI	VEČDELNI	PRAVI	NEPRAVI
ki	✓		✓			✓
ko	✓		✓		✓	
in	✓		✓		✓	
kaj	✓		✓			✓
da	✓		✓		✓	
in	✓		✓		✓	
a	✓		✓		✓	
zato	✓		✓		✓	
in	✓		✓		✓	
če	✓		✓		✓	
ki	✓		✓			✓
ki	✓		✓			✓
ki	✓		✓			✓
pa	✓		✓		✓	
saj	✓		✓		✓	
ki	✓		✓			✓
ampak	✓		✓		✓	
kar	✓		✓			✓
ko	✓		✓		✓	
in	✓		✓		✓	
da	✓		✓		✓	
ki	✓		✓			✓
ter	✓		✓		✓	
in	✓		✓		✓	
da	✓		✓		✓	
da	✓		✓		✓	
a	✓		✓		✓	
če	✓		✓		✓	
saj	✓		✓		✓	
da	✓		✓		✓	
in	✓		✓		✓	
in	✓		✓		✓	
ki	✓		✓			✓